

Дарбаз

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК

100
1920-2020
100
1920-2020
100
1920-2020

1920-2020

100
1920-2020
100
1920-2020

сизинләрик

Тәсисчиләр: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
МӘТБУАТ ВӘ ИНФОРМАЦИЈА НАЗИРЛИЈИ

12+

№38 (98282) 1920-чи илдән чыхыр 18 сентјабр 2020-чи ил чүмә.

Гүжәти 2 рубл.

ДАҒЫСТАНЛЫЛАРЫ ТӘБРИК ЕТДИ

ДР-ин башчысы Владимир Василјев республика сакинларини сентјабрын 15-дә Дағыстан халгларынын бирлији күнү мүнәсибәтилә тәбрик етди:

«Бу бајрам дағлар өлкәси халгларынын достлуғуну, тарихи кечмишини вә кәләчәјини, онларын бирлијини тәһәссүм етдирик. һәм вурүш мејданчаларында, һәм дә динч әмәкдә дәфәләрлә тәсдиг едилмишдир ки, һакимийәтлә чәмијјәтин бирлији халгын вә һәр бир адамын гәләбәсинин вә чичә-

кләнмәсинин әсасыдыр.

Бу күн Дағыстан вә Русија халгларынын јени коронавирүс инфексийасына гаршыдурмасында бирлији јалныз пандемиянын гаршысыны алмаға јох, һәм дә илк дәфә дүнјада вурүса гаршы ваксинаны јаратмаға имкан вермишдир. Бу тәкчә

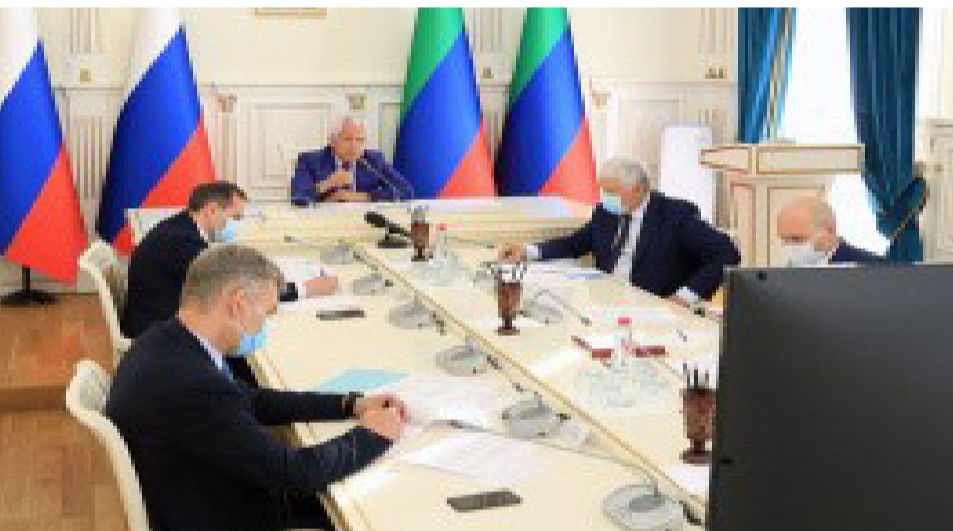
һәкимләрин, волонтерларын, месенат вә саһибкарларын өзүнү фәда етмәсинин нүмүнәси дејил, һәм дә көрүнмәјән өлүм тәһлүкәсинин чәмијјәт тәрәфиндән дәф едилмәси гурбанларынын кәләчәк енержисидир.

Бунун һаггында хатирә би-

зим ушағларымыза, нәвә вә нәтичәләримизә кәләчәјин сынағларыны арадан галдырмаға күч верәчәкдир. Республика вә чоһмилләтли халглар гаршысында јүксәк мәсулијјәтә, јарадычы әмәјә көрә бүтүн дағыстанлыла бәјүк чоһ сағ ол дејирик. Сизә мөһкәм чансағлығы, сүлһ, әмин-аманлыг вә рифаһ арзулајырам», -дејә тәбрикдә билдирилмишдир.

Рекионун башчысы Владимир Василјевин ДР әразисиндә јени коронавирүс инфексийасынын дашынмасы вә јайылмасынын гаршысынын алынмасы үзрә сентјабрын 16-да кечирдији оператив гәраркаһын јығынчагында КОВИД-19-ла бағлы көрүлән тәдбирләрин кифәјәт гәдәр олдуғу мұзакирә едилмишдир.

ӘЛАВӘ МӘҢДУДИЈЈӘТЛӘР БИЗӘ ЛАЗЫМ ДЕЈИЛ

мәһдудийәтләрин көтүрүлмәсинин үчүнчү мәрһәләсинә кечмәсинә Дағыстан һәлә һазыр дејил, бүтүн әсас кәстәричиләр икинчи мәрһәләјә мұвафигдир.

ДР сәһийјә назир Чамалудин һачыйбраһимов бу мөвгеји там мұдафиә етмишдир. Бунунла әлагәдар Владимир Василјев бәләдијјә башчыларына мұрачәтиндә демишдир: «Бу күн нисбәтән тәһлүкәли олан просесләрә биз мәнбә-әләримизи јөнәлтмәлијик. Бизә әләвә мәһдудийәтләр гојмағ лазым кәлмир. Лакин бунунла белә әкәр онлар лазым кәләрсә, ишә салынмалыдыр. Ситуасиянын нормал олдуғу јери нәзарәтдә сахламағ, нараһатчылыг вә һәјечан доғуран вәзијјәт олан јерә там програмла: фәрди мұһафизә васитәләри, санитар ишләмәләр вә мөсафәләндирмәјә әмәл етмәк лазымдыр. Анчаг сиз јерләрдә нә чүр иш лазым олдуғуну өзүнүз мөјјән едә биләрсиниз».

Гајтағ рајонунун башчысы Алим Темирбулатов, Мәһәррәмкәнд рајонунун башчысы Фәрид Әһмәдов, Ногај рајон башчысынын мұавини Бајмәһәммәд Јарлыкәнов, Маһачгаланын мери Салман Дадајев коронавирүсун јайылмасынын гаршысынын алынмасында бәләдијјәләрин көрдүјү тәдбирләрдән данышмышлар. Банкет залларынын фәалијјәт кәстәрмәсинә аид бәләдијјә башчыларынын јекдил фикри олмушдур. Маһачгалдакы вәзијјәтә тохунан Салман Дадајев бу категоријадан олан мөссисәләрә верилән ичәзәләрин кери чағырылмасынын вачиблијини, саһибкарларын чоһунун Роспотребнадзорун тәләбләринә формал әмәл етмәдији илә изаһ етмишдир. Буна баһмајарағ Владимир Василјев бу мәсәләдә онлар вахт верәрәк ситуасияны дүзәлтмәјә имкан верилмәсини билдирди.

Республиканын сәнајә вә тичарәт назир Батыр Емејев өз чыхышында шәхси мұһафизә васитәләринә тәләбатын тәмин едилмәси барәсиндә данышды. Мәлум олду ки, республикада күндә 5 мин әдәд мұһафизә халаты вә комбинезонлар, 30 мин маска вә бахилалар, 20 мин тондан артыг дезинфексия вәсәитләри истеһсал олунар. Республиканын сәнајә мөссисәләри күндә 250 әдәддән артыг тибби чарпаји, оксикен дашынмасы үчүн өлкәдә гыт мөһсул сајылан оксикен вентиляторинин бурахылышына башламышдыр.

Русиянын ФНН-нин Азәрбајчан Республикасынын вәтәндашлары үчүн јаратдығы мәнтегәнин ишләмәси мәсәләләриндән дә јан кечмәмишдир.

ДР мұлки мұдафиә, фәвгәладә һадисәләр вә тәбии фәлакәтләрин арадан галдырылмасы ишләри үзрә назир Нәриман Газымәһәммәдов вәзијјәти ачыгламышдыр. Онун сөзләринә көрә һәр күн АР илә гаршылыглы фәалијјәт сајәсиндә дәвләт сәрһәдиндән бурахылыш тәшкил олунар. Сентјабрын 15-дә 400 нәфәр- онлардан 175 нәфәри мұвәгәти мәнтегәдә јашајанлардыр. Кечән мүддәт әрзиндә вәтәнинә 3987 нәфәр адам бурахылмышдыр. һәмин күнә палата дүшәркәсиндә 360 нәфәр јерләшдирилмишдир ки, онлардан 40 нәфәри гадын вә 7 нәфәри ушағдыр. Бу ајын ахырына һаванын температурунун ашағы дүшәчәјини нәзәрә аларағ Нәриман Газымәһәммәдов Азәрбајчан вәтәндашларынын стасионар объектләрдә јерләшдирилмәсинин вачиб олдуғуну билдирди. Көрүлән ишә көрә назирлијә тәшәккүрүнү билдирән рекионал башчысы ДР үзрә баш назирә бу мәсәләни нәзарәтә алмасыны тапшырды.

«ДАҒЫСТАН» РИА

Мөвгејини билдирән субъект башчысы демишдир. «Бу күнкү динамика бизи нараһат етмәләидир. Ејни заманда биз баша дүшүрүк ки, һазырда биздә Москванын ардынча үзләшдијимиз бу чүр «доғузуңу далға» јохдур. О вахт биздә тәжрүбә, дәрманлар јох иди. Инди исә һәр шәјимиз вардыр. Ән башлычасы бизим ләзимми кадрларымыз, техника имканларымыз, дәрман препаратларымыз вардыр. Бунунла белә биз билирик ки, вәзијјәтин мониторинги апарылмалы вә баша дүшмәк лазымдыр ки, мөвчуд тәләбләрин позулмасы вә күтләви тәдбирләрин кечирилмәси илә әлагәдар јолухмалар баш верир вә онларла инсан тибби тәшкилатлара үз тугурлар. Бах бу ән чәтинидир».

Мөвзунун давамы оларағ Дағыстанын башчысы хатырлатды ки, республиканын тәһсил тәшкилатларында тәдрис просеси бәрпа едилмиш вә бу һәләлик проблем јаратмыр. «Буна көрә дә ади режими сахлајыр, техникум, орта вә али мөктәбләрин ишинә диғгәтлә нәзарәт едирик», -дејә В.Василјев гејд етмишдир.

Республиканын башчысы виро-конфранс режиминдә иштирак едән вә итсәдијјәтин инкшафында әмәји олан башчыла, мұтәхәссисләрә тәшәккүрүнү билдирмишдир: «Биздә тикинтинин, мөссисәләрин, кәнд тәсәррүфаты мөссисәләринин ишләмәсиндә бурада иштирак едәнләрин һамынын әмәји вардыр. Бизим хејли потенсиалымыз олдуғундан федерал бүдчәдән алдығымыздан ики дәфә чоһ вәсаити республика бүдчәсиндән сәрф етмәјә имкан вермишдир. Илин

ахырынадек бу потенсиалы сахламағ үчүн бу чүр ишләмәји давам етдирмәк лазымдыр».

Республиканын әразисиндә карантинин башланмасы һаггында социал шәбәкәләрдә вә чәмијјәтдә мұзакирә олунан мәсәләләрдән данышан Владимир Василјев гејд етмишдир: «Бу күнкү вәзијјәт сәдә дејилдир. Лакин тәләсик дүзкүн гәрар гебул етмәк олмур. Анчаг ардыңыл ирәплијәрәк, епидемиолоји ситуасиянын вәзијјәтини вә динамикасынын нәзәрә аларағ биз инзибати мәнбәләрдән, адамларымыздан, техника васитәләрдән мөвчуд олан ганунверичилик, ичра вә даһа вачиб информасия потенсиалындан истифадә едәчәјик. Биз бу чүр ситуасияја даһа чоһ нәзарәт едә биләчәк вә онун нисләшмәсинә јол вермәјәчәјик».

Роспотребнадзорун рекионал идарәсинин рәһбәри Николај Павлов Дағыстанда коронавирүс инфексийасынын јайылмасы үзрә ситуасия һаггында әсас информасия илә чыхыш етмишдир. Баш һәким хәстәлијин чоһалмасынын сәбәбләри ичәрсиндә, республикада, о чүмләдән сәрһәдјаны рајонларда миграциянын артымы олдуғуну сөйләмишдир. Маскаларын кејилмәмәси, социал мөсафәјә әмәл едилмәмәси, күтләви тәдбирләрин кечирилмәси кими факторларын хәстәлијин артмасына сәбәб олдуғуну дејиб, сөзүнү јекунлашдыран ДР үзрә Роспотребнадзорун башчысы гејд етмишдир ки, әләвә мәһдудийәтләрин гојулмасы лазым кәлмир. Ејни заманда

Дөвлөт вэ назирлијин мұкафатлары

Сентябрын 14 -дә Дағыстанын мәдәнијет назир Зарема Бутајева инчәсәнәт хаимләрини дөвлөт вэ назирлијин мұкафатлары илә тәлтиф етмишдир.

Назирлијин мәтбуат хидмәтиндән информәсија агентлијинә верилмиш мәлумата кәрә көрүш чәрчивәсиндә назир тәдбир иштиракчыларыны гаршыдан кәлән бәјрам мүнәсибәтилә тәбрик етмиш вэ чәтин епидемиоложи вәзијәт мүддәтиндә кәстәрдикләри әмәјә кәрә тәшәккүрүнү билдирмишдир.

Бураја топлашанлар мұрачиәт едән назир демишдир: «Өз үнүтәчрид дөврүндә тәшкил олунмуш ишә кәрә сизә бәјүк тәшәккүрүмү билдирирәм. Бизим бүтүн мұәссисәләримиз, театрлар, китабханалар, музейләр, мәдәнијәт евләри, ушаг инчәсәнәт мөктәбләри дахил едилмәклә, јени шәраитдә ишләмәјә оператив вә мұвәффәгијәтлә адаптәсија

Гејд етмәлијик ки, мәдәнијәт хадимләри Дағыстан Республикасынын Конститусија күнүнүн һазырланмасында вә кечирилмәсиндә, анти-террор истигамәтли ишләрин һәјата кечирилмәсиндә иштиракына кәрә мұкафатландырылмышлар. Бундан башга онлар «Мәдәнијәт» милли, Бәјүк Вәтән мұһарибәсиндәки гәләбәмизин 75 иллијинә һәср едилмиш лајиһәләринин мұвәффәгијәтлә һәјата кечирилмәсиндә, мәдәнијәт вә инчәсәнәт саһәсиндә хејријәчилијин сахланылмасында вә инкишафында, чохмилләтли мәдәнијәтин инкишафында, чохиллик мәһсулдар ишә вә фәал ичтимаи фәалијәтә вердији төһфәләрә кәрә мұкафатландырылмышлар.

олунмушдур. Оффлајндан онлајна кечирилмиш республиканын мәдәни һәјатыны чохлу тамашачы мұшајиәт едирди. Бүтүн бунлар өз ишини пешәкарлыгла вә башлычасы гәлби илә һәјата кечирән мәдәнијәт ишчиләринин сајәсиндә мүмкүн олмушдур».

Тарихи паркда гејд етмишләр

Республикамызын мәркәзи Маһачгала шәһәриндә «Русија мәним тарихимдир» тарихи паркын мејданчасында республика халгларынын бирлији күнү гејд едилмишдир. Бу һагда мултимедиа паркынын мәтбуат хидмәтиндән хәбәр верилмишдир.

Комплексин залларына экскурсијадан башга тамашачыларә Надиршаһ ишғалы гаршысында Дағыстан халгларынын бирләшмәсинин рәми олараг дәрәд көзәтчи гүлләси шәклиндә арт-объект нүмајиш етдирилмишдир. «Көзәтчи гүлләси», «Нәсилләримизин хатирәсинә һәср олунур»

объектләринин мұәллифләри-Мурад Кажлајев адына республика инчәсәнәт мөктәбинин шакирдләри презентәсијадан сонра ону тарихи парка вермишләр.

Еләчә дә, бәјрам шәрефинә мултимедиа комплексинин мејданчасында бәди сәрки ачылмыш вә концерт кәстәрилмишдир.

Ана дилләриндә китаблар бағышладылар

Маһачгала, 15 сентябр. Дағыстанлы ичтимаи фәаллар мөктәбә ана дилләриндә китаблар бағышладылар.

Республиканын Ичтимаи Палатасы сәдринин мұавини Умаросман Һачыјев вә Русија Халглары Ассамблејасынын Дағыстан рекионал бөлмәсинин сәдри Зикрула Илјасов, Республика Халгларынын Бирлији Күнү әрәфәсиндә 9 нөмрәли чохсаһәли лисејин мұәллимләри вә мөктәблиләри илә көрүшдүләр. Бу барәдә хәбәр агентлијинә ДР ИП-ин (Ичтимаи Палата) мәтбуат хидмәтиндән верилиб.

Лисејин директору Шәмсијат Нәсрулајева гонаглары јени тәдрис илиндә мұәллимләрин ишинин хусусијәтләри вә коронавирус инфексијасына гаршы тәһлүкәсизлик тәдбирләри илә таныш етди. Өз нөвбәсиндә гонаглар лисејин

шакирдләринә вә мұәллимләринә Дағыстан халглары арасында достлуғун мөһкәмләндирилмәси истигамәтиндә көрүлән ишләрдән данышдылар. Хусусилә халгларын чохәсрлик тарихинин Дағыстан әразисиндә јашајан бүтүн милләтләрин вә халгларын позулмаз гардашлығынын сүбүту

олдуғуну гејд етдиләр.

Ичласын сонунда Умаросман Һачыјев Ичтимаи Палата вә Русија Халглары Ассамблејасынын Дағыстан рекионал шөбәси адындан лисејә Дағыстан халгларынын дилләриндә китаблар бағышладылар.

Ајаггабы фабрикин иншасына башланды

Республикада мұасир ајаггабы фабрикин тикинтиси һәјата кечирилир. Бу күнләрдә республиканын Сәнајә вә Тичарәт Назирлијинин Батыр Емејев һазырда тәмәлинин гојулдуғу фабрикин ишләри илә таныш олмушдур. Бу барәдә хәбәр агентлијинә шөбәнин хидмәтиндән мәлумат верилиб.

Емејевин дедијинә кәрә, республикада кы ајаггабы истехсалчылары Русија Федерәсијасынын истехсалчылары арасында санаједә лидер олмаг вә истехсал һәчмини илдә 600 минә чатдырмаг нијјәтиндәдиләр.

Дағыстан Республикасы Сәнајә вә Тичарәт Назирлијинин мәтбуат хидмәти лајиһәјә гојулан сәрмајөнин 320 милјон рубла чатдығыны гејд етди. Үмумиләрдә, плана кәрә, илк мәрһәләдә 3 мин квадратметрән чох әразидә 2 фабрик бинасы истифадәјә вериләчәк

вә 150 иш јери јарадылачагдыр. Бу мәрһәләнин һәјата кечирилмәси үчүн 120 милјон рубл планлашдырылыр.

Нөвбәти мәрһәлә чәрчивәсиндә фабрикин 4,5 мин

квадратметрлик башга бинасы тикиләчәкдир ки, бу да иш јерләринин сајыны 180 әдәд артырачагдыр. Бу мәрһәләнин һәјата кечирилмәси үчүн 200 милјона рубла јахын пул лазымдыр.

Ајаггабы истехсалында јерли хаммал вә ишләнән материалардан истифадә едиләчәји гејд олунур.

Маһачгалада бәјрам концерти

Сентябрын 15-дә Т. Мурадov адына Дағыстан Дөвләт Филармонијасынын јәј мејданчында Дағыстан Халгларынын Бирлији Күнүнә һәср олунмуш бәјрам концерти онлајн режиминдә баш тутду.

Дағыстан Республикасы Мәдәнијәт Назирлијинин мәтбуат хидмәтинин хәбәр агентлијинә вердији мәлумата кәрә, ахшам програмына Дағыстан халгларынын дилләриндә милли рәгәсләр вә маһнылар дахил едилди.

Гејд едәк ки, концертдән гејдләр ЈоуТубе каналында вә «Дағыстан-Концерт» Дөвләт Бүдчә Тәшкиләтинин социал шәбәкәләриндә дә олачагдыр.

Дәрбәнддә гејд олунду

Русијанын ән гәдим шәһәриндә сентябрын 14-дә Дағыстан Халгларынын Бирлији Күнүнә һәср олунмуш бәјрам концерти гејд олунду. Бу барәдә хәбәр агентлијинә бәләдијәнин мәтбуат хидмәти мәлумат вериб.

Шәһәр Депутатлар Ичласынын сәдри Мөвсүм Рәһимов вә шәһәр башчысынын мұавинләри Рүстәмбек Пирмәһәммәдов, Видади Зејналовла бирликдә бәјрам мүнәсибәтилә кечирилән шәнликләрдә иштирак етдиләр. Мирзә Казым Бәј дөнкәсиндә Милли Бирлик Күнүнүн гејд олунмасы чәрчивәсиндә Дағыстанын чохсајлы халгларынын вә мәдәнијәтини тәмсил едән иштиракчылар, Дәрбәндтин архив шәкилләриндән фото-сәрки нүмајиш етдирилди вә ушаглар үчүн рәсм үзрә уста-синифләр кечирилди.

Бәјрам тәдбиринин иштиракчыларына әтирли самовар чајы да верилмишдир.

Видади Зејналов гејд еди ки, Дағыстанын ән вачиб сәрвәти бурада јашајан бүтүн халгларын полифонијасыдыр.

«Биз һамымыз бирликдә мүхтәлиф милләтләрин вә конфес-

сијаларын нүмајәндәләри илә бирликдә јашајараг, јарадачларынын вә буна наил ола биләчәкләрини сүбүт едирик. Бүтүн евләрә әмин-аманлыг, фираванлыг, хејрхаһлыг, инсанлара чансағлығы арзулајырам» деди.

Мөвсүм Рәһимов, Дәрбәнд шәһәринин депутатлары адындан тәбрик едәрәк, һамыја фираванлыг,

һармонија, угурлар, динч вә ачыг сәма арзулады.

Дағыстан Халгларынын Бирлији Күнүнүн гејд олунмасы илә әлағәдар олараг, мәркәзләшдирилмиш китабхана системинин директору Диана Әлијева вә бәләдијәнин дајәһуди театрынын рәһбәри Лев Манахимов мәдәнијәтин инкишафындакы бәјүк төһфәләринә, Дәрбәнд шәһәринә кәстәрдикләри хидмәтләринә кәрә вәрәгәләрлә тәлтиф олундулар.

РЕСПУБЛИКА ХЭБЭРЛЭРИ

Кизлјарда Бирлик Күнү

Дагыстан Халгларынын Бирлиги Күнү Кизлјарда концертләр, сәркиләр вә аксијаларга гејд олунду

Шәһәр рәһбәрлијинин мәтбуат хидмәтиндән хәбәр акентлијинә верилән мәлумата көрә, Дагыстан Халгларынын Бирлиги Күнү үчүн Кизлјарда мәдәнијәт мүәссисәләри тәрәфиндән 10-дан чох тәдбир һазырланыб. «Беләликлә, тәдбирләр чәрчивәсиндә 1 сәјлы Инчәсәнәт Мәктәби тәрәфиндән «Мәним Дагыстаным» онлајн сәркиси һазырланды. Русија Халгларынын Әнәнәви Мәдәнијәт Мәркәзи вә дикәр гурумларын ән јахшы групплары «Дагыстанын чичәкләнмәси» фестивалында иштирак етдиләр. Дагыстан халгларынын дилләриндә маһнылар сәсләндирилди. Шәһәр китабхана шәбәкәси тәрәфиндән һазырланмыш «Халгын Бирлиги - Дагыстанын ән бөјүк шәрәфидир» адлы онлајн китаб сәркисинин дә аз мараглы олмадыгы ортага чыхды. Шәһәр китабханачылары тәрәфиндән «Дагыстан халгы достлугда бөјүкдүр» мәлумат сааты тәшкил едилди. Шәһәр кәнч сакинләри тәбрикләри шеир формасында һазырламышдылар. Тәдбири китабханачылар тәшкил етмишдиләр. Шәһәр көнүллүләри дә фәргләндиләр. Онлар

«Күчүмүз бирликдәдир» мәлумат брошураларыны пәјладдылар.

Меријада Дагыстан Халгларынын Бирлиги Күнү мүнасибәтилә шәһәр музеејләриндә дә тәдбирләрин кечирилдијини билдирдиләр. «Беләликлә, Мүасир Тарих Музеји «Бөјүк Вәтәнимиздир - Дагыстан!» адлы онлајн тәдбир һазырламышдыр. Бајрам тәдбирләринин кулминасија нөгтәси Русија халгларынын әнәнәви мәдәнијәт мәркәзи тәрәфиндән һазырланан «Мәним Вәтәним» онлајн концерти олду. Бүтүн һадисәләрә социал шәбәкәләрдә бахмаг олар дејә мәтбуат хидмәти билдирир.

Аггушада онлајн тәдбирләр кечирилди

Аггуша рајонунда Дагыстан Халгларынын Бирлиги Күнүнүн гејд олунмасы чәрчивәсиндә Дагыстан халгларынын ана дилләри адлы онлајн аксијасы, «Күчүмүз бирликдәдир» китаб сәркиси вә Милли кејимләрдә фотошәкилләр флешмобу кечирилди. Бу барәдә хәбәр акентлијинә бәләдијә рәһбәрлији мәлумат вериб.

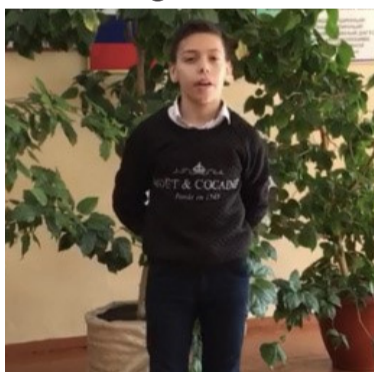
«Аксијаларда вә флешмоб-етдиләр. Беләликлә, 7-15 сентјабр да мәктәбиләр, мәдәнијәт тарихләри арасында иштирак вә тәһсил ишчиләри иштирак чылар Дагыстан халгларынын

#МыЕдиниВнациональных-Костюмах шәкилләрини, еләчә дә Дагыстанын Ана дилләри хештеги илә өз доғма дилләринә, тарихи һадисәләрә вә әфсанәви дагыстанлылар, севкијә һәср олунмуш шеирләрини охудулар видеоларыны да јерләшдирдиләр, инстаграм-да социал шәбәкәсиндәки Мәдәнијәт Идарәсинин akusha.mol рәсми сәһифәсиндә дәрч етдиләр», деди.

Иштиракчылар вә хүсусән мүәллимләр Рукијат Рабаданова, Наида Гүсәјнова, Маријам һачыјева, Зухра Будајчијева, Рукијат Арсланалијева, Нуријат Баркакадијева вә башгаларына мәдәни вә тарихи әлағәләрин мөһкәмләндирилмәсинә төһфә верәчәк аксијалар шәкилләри чәлб етдикләринә көрә тәшәккүр сөзләри мәдәнијәт, кәнчләр сијасәти шәбәсинин мүдири һәсән һәсәнов тәрәфиндән ифадә едилди.

Онлајн аксијасы кечирилди

Дагыстан Халгларынын Бирлиги Күнүнүн гејд олунмасы чәрчивәсиндә Новолак рајонунда Дагыстан халгларынын ана дилләри адлы бир аксија кечирилди. Мөвчуд епидемиоложи вәзијәтлә әлағәдар оларак аксија онлајн режимдә кечирилди. Бәләдијә рәһбәрлијиндән хәбәр акентлијинә билдирилдији кими, бөлкәдә јашајан мүхтәлиф милләтләрдән олан мәктәб шакирдләри аксијанын иштиракчысы олдулар. Ушаглар Дагыстан халгларынын бирлији бајрамына һәср олунмуш

шеирләри охудулар вә мүхтәлиф хештегләр (мөвзу вә ја мәзуна көрә месажларын тапылмасыны

асанлашдыран вә #илә башлајан социал шәбәкәләрдә истифадә олунан етикет) алтында социал шәбәкәләрдә јерләшдирдиләр «Мәктәбиләр үчүн ана дили өјрәнмә мөвзусуна чеврилир. Бу заман онлар доғма халгларынын тарихини вә мәдәнијәтинин өјрәнир вә бунун өз дилләриндә нечә әкс олундуғуну мәнимсәјир, дүшүнчәләрини јазылы вә ә сәриштәли шәкилдә ифадә етмәји, ана дилинә һөрмәт етмәји вә данышыг мәдәнијәтинин инкишаф етдирилмәси үчүн чалышдығларыны өјрәнирләр» деди. ...

Ичазә верилә биләр

Русијада мәнзилин тәмир едилмәсинә ана капиталындан истифадә едилмәсинә ичазә верилә биләр.

«Известија» 16 сентјабрда јазыр ки, мәнзилләрин әсаслы тәмир хәрчләрини өдәмәк үчүн ана капиталындан истифадәлә ичазә верилмәси Үмумрусија Халг Чәһәсиндә (ҮХЧ) (ОНФ) тәклиф едилди.

«Владимир Путин 2019-чу илдә әһали илә үнсидијәти заманы динләнилән мөвзуларга јајыдыр. Бунлардан бири ана капиталынын истифадәси иди», - дејә ҮХЧ-нин приоритет лајиһәләр вә стра-тежи тәшәббүсләр шәбәсинин мүдири, Ичтимаи Палатанын үзвү Јулија Зимова изаһ етди.

Ана капиталынын әсаслы тәмир үчүн хәрчләнмәсини Русијанын Ичтимаи Палатасы мувафиг бир арашдырма апараркән сорғу едилән респондентләрин 46 -и тәрәфиндән дәстәк-ләндијини гејд етди. ҮХЧ јахын кәләчәкдә айләләрә дәстәк үчүн јени тәдбирләр барәдә тәшәббүслә

Русија һөкүмәтинә мүрачидә етмәји планлашдыр.

ДЭРБЭНД РАЈОНУНДАН ХЭБЭРЛЭР

Истихана тәсәррүфатларыны кәзмишләр

Дагыстан рәһбәрлијинин тапшырығларынын ичрасы чәрчивәсиндә республиканын кәнд тәсәррүфаты вә әрзаг назирлијинин мүтәхәссисләри рајонларын мүдиријәтләрилә гаршылығлы фәалијәти сәјәсиндә өртүклү торпагда тәрәвәзчилијин истиһсал фәалијәтинин кәлкәдән чыхарылмасы үзрә иши давам етдириләр. Назирликдә јарадылмыш ишчи группу јерләрдә оларак истиханаларын саһибләрилә изаһат ишләри апарырлар.

Бу күнләрдә назирлијин мүтәхәссисләри – ишләр үзрә рәис муавини Тимур һачыјева, үзүмчүлүјүн инкишафы вә үзүм тинклији шәбәсинин мүтәхәссиси Гурбан Мөһәмәдов Дәрбәнд рајонунун истихана тәсәррүфатларында олмушлар.

Көрүшдә рајонун верки инспексијасынын газ хидмәти, торпаг нәзарәти кәнд тәсәррүфаты идарәсинин нүмајәндәләри иштирак етмишләр. Дәрбәнд рајону башчысы вәзифәсини мүвәггәти ичра едән Нәби Әлијев мушавирә кечирәрәк көрүлән тәдбирләрә јекун вурмуш вә еләчә дә, истихана тәсәррүфатларын-

дакы проблемли мәсәләләри вә онларын һәлли јолларыны музакирә етмишдир.

«Бир нечә күн әрзиндә истифадәсиндә 37 гектар истихана олан 34 тәсәррүфатда олмушлар. Јерләрдә оларкән Дагыстан рәһбәрлијинин биз-несин кәлкәдән чыхарылмасы, һәмин саһәдә ишләјән субъект-ләрин верки гејдијәти алын-масы вә ишчиләрлә мувафиг әмәк мүнасибәтләринин тәр-тиб едилмәси үзрә тапшыры-ғлары истихана саһибләринин нәзәринә чатдырылмышдыр. Паралел оларак марағы олан идарәләрин нүмајәндәләри бизнесин алдығы күзәштләр һаггында мәлумат вермишләр. Назирлијин мүтәхәссисләри өз тәрәфиндән кәндли -фер-мер тәсәррүфатларынын вә ја истихана тәсәррүфатлары бирликләринин кәнд тәсәр-рүфаты кооперативләринә чеврилмәсинин үстүнлүклә-риндән данышмыш вә кә-стәрилмишдир ки, ишин бу чүр тәшкили онлар ДР кәнд тәсәррүфаты вә әрзаг назир-лијинин хәттилә мүхтәлиф ис-тигамәтләрдә иштирак етмәк имканларыны верир» - дејә, Тимур һачыјева данышмышдыр.

Веломарафонда иштирак етмишләр

Әлидән артыг вело-идман һәвәскарла-ры Дагыстанда ке-чирилмиш веломарафонда иштирак етмишләр. Ајры-ајры көтүрдүкдә тәдбирдә «Леки Биличи», «Дагвело», «Ново Мака», «Вике ванд», «Даг-теам-травел» вә башга Дагы-стан вело клубларынын нүмај-әндәләри иштирак етмишләр. Веломарафон Дәрбәнд рај-онунун Биличи гәсәбәсиндә старт көтүрмүшдүр. Бураја топлашан тәдбир иштиракчы-лары «Лун» экраноплан - Нар-ын-Гала – Самур мешәси маршруту үзрә јарышмышлар. Марафонун үмуми узунлуғу 200 км. олмушдур.

«Кәнчләрин идманла мө-шғул олмасы вә онларын истираһәтинин тәшкилине мотивасијасынын артырыл-масы үчүн икинчи илдир ки,

республикада веломарафон кечирилир. Әминәм ки, кәлән илдә биз буну даһа миғаслы кечирә биләчәјик»- дејә, ДР Кәнчләрлә иш үзрә назирлијин лајиһәләр вә профилактики програм шәбәсинин рәиси Ферман Меликов билдирмиш вә әлава етмишдир ки, буна бәнзәр тәдбирләр Дагыста-нын дикәр рајонларында да кечириләчәкдир. Тәдбирдә «Леки Биличи» велоклубунун рәһбәри Радик Апајев тәбрик сөзү илә чыхыш етмишдир.

Тәдбирин нәтичәләринә көрә беш галиб вә мукафатчы мүәјјән едилмиш, галибләр 10 мин, 6 мин вә 3 мин рубллуг сертификатлар алмышлар.

Гејд етмәк лазымдыр ки, веломарафонда иштирак едән јекәнә гыз да мукафатчылар сырасында олмушдур.

ДЭРБЭНД РАЈОНУНДАН ХЭБЭРЛЭР

Workout үзрә чемпионат

Дербәнд шәһәрində «Алыје паруса» мейманхана комплексинин 6-чы ачыг чемпионаты кечирилмишдир. Дағыстан, Ставропол, Краснодар вә Ингуш Республикасында 50-дән артыг идманчы онун иштиракчысы олмушдур.

Чемпионатын төнтәнәли ачылышында ДР-нын кәчләрлә иш үзрә назирлијинин лажиләр вә профилактики програмлар шөбәсинин рәиси Фәрман Мәликов, Дербәнд шәһәринин кәчләр сijasәти вә идман шөбәсинин рәиси Хочбар Баркајев, ДР-нын Workout Федерасиясынын президенти Саид Моллајев вә Чәнуби Дағыстан кәчләр иттифагынын рәһбәри Равидин Абдурәһимов иштирак етмишләр.

Тәдбир иштиракчыларыны

кәлән илдә даирә чемпионатынын кечирилмәсинин биркә планлары илә бөлүшмүшдур. Workout үзрә жарышлар ики номинасијада үч мәрһәләдә кечирилди. «Workout батлы» вә «Күч үчнөвчүлү» номинасијаларында идманчылар статика вә динамика үзрә жарышмышлар.

«Күч үчнөвчүлү» үзрә Әһмәд Ахмадов (Ингуш Республикасы) галиб олмуш, икинчи јери Султан Омаров (Керкебил кәнди) вә үчүнчү јери Тигран Агамирзәјев (Дагестанскије Огни шәһәри) тутмушлар. «Workout батлы» номинасијасында Рамазан һәјдәров (Маһачгала шәһәри) биринчи, Гурбан һәсәнов (Каспийск шәһәри) вә Никита Санклибајев (Ставропол шәһәри) икинчи вә үчүнчү јери тутмушлар. Галибләр 20 мин, 15 мин вә 10 мин рубл чива-

саламлајан Фәрман Меликовун сөзләринә керә кәлән илдә Workout үзрә даирә чемпионатынын кечирилмәси имканы олдуғу билдирилмишдир.

«Мән бүтүн иштиракчылары вә гонаглары јенидән тәбрик етмәкдән чош шадам: Бизим вәтәнләрвәр республикамыза, мүдрик Хәзәрин саһилинә хош кәлмисиниз. Сизин вә мәгсәдјәнлү идманчы кәчләрин саясиндә бизим жарышларымызда һәмишә тәқаролунмаз абу-һава һәмк сүрү» - дејә, Мәликов билдирмишдир. Сонра о, ДР-нын Workout Федерасиясынын президенти Саид Маллајевә әмәкдашлыға керә тәшәккүрүнү билдирмиш вә

рында пулла ДР-нын кәчләр назирлији тәрәфиндән мүкәтландырылмышлар.

«6 илдир ки, Воркаутла мөшғул олурам. Бу да мәним мәнәви вә физики инкишафыма кәмәк кәстәрир. Бу идман нөвү чош хошума кәлир. Икинчи дөфәдир ки, Дағыстанда кечирилән чемпионатда иштирак едирәм. Бурада атмосфера сөзлә дејилә билмәјәндир. Бурада күчлү рәгибләр вә јүксәк тәшкилатчылыг вардыр. Жарышларын Хәзәрин саһилиндә кечирилмәси ајрыча диггәтә лажидир» - дејә, чемпионатын мүкафатчысы Ставропол шәһәринин нүмајәндәси Никита Санклибајев билдирмишдир.

«JFC» сечмә турниринин мүкафатчылары

Сентјабрын 13-дә Москва шәһәрində «JFC»нин сечмә турнири кечирилмишдир. Бу жарышларда Дербәнд рајонунун Зидјан Газмалары кәндиндән дөјүшчүләр иштирак етмишләр. Турнирдә Наил һачыәһмәдов икинчи јери, Шәрәф Мирзојев исе үчүнчү јери тутмушлар. Лажилә вә чошдан кәзләнилән гәләбә мүнәсибәтилә идманчыларымызы тәбрик едирик. Бу гәләбә сөзсүз ки, идманчыларын кәркин әмәјинин, фәал һәјәт мөвгәјинин вә зәһмәт-сөвәрлијинин парлаг тәсдигидир. Сиз бу наилијәтлә кифәјәтләнмәлисиз. Бөјүк жарышларда сизин уғурлу вә мүвәфғәјәтлән чыхыш етмәјинизи арзулајырыг. Үмидварыг ки, бундан сонра даһа мөтәбәр жарышларда иштирак едәрәк халгымызын вә еләчә дә, Дербәнд рајонунун шәһрәтини даһа јүксәкләрә галдырачагысыз.

Мәнбәә: Дербәнд рајонунун рәсми сајты

СИЗИН КИТАБ РӘФИНИЗ

«ГӘДИМ ДЭРБЭНДИН КҮЧЭЛӘРИ» КИТАБЫНЫН ТӘГДИМАТЫ

Мин бир тарихи өтүб, бој-бој бу дөврә кәлән Дәмирғапы Дербәнддә, Дербәнд тарихини илмә-илмә тохујанлар чош олуб. һәлә дә, бу миссијаны давам едәнләр вар.

Сентјабр ајынын 14-дә Дербәнд шәһәр мәркәзләшдирилмиш китабхана системинин директору Дағыстан Республикасынын әмәкдар мөдәнијәт ишчиси, Диана һафизовна Әлијеванын «Гәдим Дербәндин күчәләри» адлы китабынын тәгдимат мәрәсими кечирилди.

Бу мөһтәшәм китабын ишыг үзү кәрмәсиндә, Дербәнд шәһәр башчысынын бөјүк ролу вар. Хизри Абакаров «Гәдим Дербәндин күчәләри»нә аид олан бу китабы өз өһдәсинә кәтүрәрәк, ону чап етдириб.

Тәдбири Дербәнд шәһәр мөдәнијәт Идарәсинин рәиси Самилә Сирачәтдиновна тәшкил етмишди. Мөдәнијәт Идарәси, бу китаба лажиг бир ширнијат да һазырламышды (китаба бәнзәјән торт). Китабын тәгдиматында шәһәр Ичласынын сәдри Мөвсүм Рәһимов, Дербәнд шәһәр башчысынын мөвавиләри Видади Зәјналов вә Рүстамбек Пирмөһәммәдов, Дербәндин чанлы енциклопедијасы сајылан тарихчи һүсәјнбала һүсәјнов, Дербәнд шәһәр ветеранлар Шурасынын сәдри Султан Султанов, нәғмәкар –шәирә Зәјнәб Дербәндли вә башга гонаглар да иштирак етмишләр.

«Чыхыш үчүн сөз Мөвсүм Рәһимова верилди: О, Хизри Абакаровун вә бүтүн шәһәр депутатлары адындан китаба керә Диана ханыма тәшәккүр едәрәк деди: «Бу китаб биз дәрбәндлиләр үчүн чош марағлы вә дөјәрлидир. Чүнки китабда бизим тарихимиз әкс олунуб.

Мөвсүм һилалович гејд етди ки, «Гәдим

Дербәндин күчәләри» китабынын давам олсајды, даһа јахшы оларды.

Китабын мөәллифи Диана һафизовна Әлијева әзијәти олан, вә она бу јолда дөстәк олан һәр кәсә тәшәккүр етди.

Сонда гонагларын һамысыны чај сүфрәсинә дөвәт етдиләр.

А.МӘММӘДОВА

АЛБЕРТ ЛИХАНОВА «ДОСТЛУГ» ОРДЕНИ ТӘГДИМ ЕДИЛИБ

Бу күнләрдә Азәрбајчанын Русијадакы сәфири Полад Бүлбүлөглу Бејнәлхалг Ушаг Фондлары Ассоциасиясынын президенти, Русија Ушаг Фондунун сәдри, јазычы Алберт Лиханова «Достлуг» орденини тәгдим едиб.

Хатырладаг ки, Азәрбајчан Президенти Илһам Әлијевин Сәрәнчамы илә Азәрбајчан Республикасы илә Русија Федерасиясы арасында һуманитар әлағәләрин мөһкәмләндирилмәсиндә хидмәтләринә керә Алберт Лиханов «Достлуг» ордени илә тәлтиф едилиб.

Азәрбајчан сәфирлијиндән алдығымыз мөлүмата керә, сәфир Полад Бүлбүлөглу јазычыны 85 иллик јубилеји мүнәсибәтилә тәбрик едәрәк Азәрбајчан дөвләтинин башчысынын тәбрик мөкүтубуну охујуб. Мөкүтубда гејд едилдији кими, артыг отуз илдән чошхур ки, Русија Ушаг Фонду А.Лихановун рәһбәрлији илә аилә институтунун вә аилә дөјәрләринин мөһкәмләндирилмәсинә, ушаг һүгүгларынын мүдафиәсинә, чәтин вәзијәтә дүшмүш ушагларын дөстәкләнмәсинә јөнәлмиш мүһүм иш апарыр.

Мөкүтубда дејилир: «Азәрбајчан халгынын кәркәмли оғлу һәјдәр Әлирза оғлу Әлијевин әзиз хатирәсинә, бинәсиб ушагларын мүдафиәси кими нәчиб ишә онун санбаллы тәһфәсинә, онунла биркә апардығыныз, Совет

Ушаг Фондунун јарадылмасы илә нәтичәләнмиш ишә Сизин гајғыкеш мүнәсибәтинизи Азәрбајчанда јүксәк гијмәтләндириләр».

Сонра сәфир П.Бүлбүлөглу академик А.Лихановун «Достлуг» ордени илә тәлтиф едилмәси һагында Азәрбајчан Президенти Илһам Әлијевин Сәрәнчамыны охујуб вә ордени она тәгдим едиб.

А.Лиханов сөһбәтиндә үмуммилли лидер һәјдәр Әлијев барәдә хатирәләрини бөлүшүб: «Бизи һәјдәр Әлијев илә чошиллик достлуг телләри бағлајырды. 1984-чү илдә мәнним Совет Иттифагында валидәјнләрини итирмиш ушагларын вәзијәти барәдә мөкүтубум дөстәкләнди. Бу мәсәлә илә Сов.ИКП МК Сияси Бүросунун үзү, ССРИ Назирләр Совети сәдринин биринчи мөвавиләри һәјдәр Әлијев мөшғул олурду. Биз

онунла керүшдүк, ССРИ-дә валидәјнләрини итирмиш ушагларын вәзијәти барәдә хәјли данышдыг, јени сәнәд һазырладыг. 1985-чи илдә чош мүһүм гәрар гәбул едилди вә индијәдәк бу гәрар гүвәдәдир. Сәнәддә валидәјнләрини итирмиш ушагларә јени мүнәсибәт мөјјән едилмишди. О дөврдә белә ушагларын сајы бир милјону кечирди».

Алберт Лиханов гејд едиб ки, һәјдәр Әлијев илә онун достлуғу үмуммилли лидер Азәрбајчана гајытдыгдан сонра да узун илләр давам едиб. О дејиб: «Мән идејаларыма хош мүнәсибәт кәстәрдијинә керә даим она миннәтдар олмушам. Бу, бүтүн Совет Иттифагындакы ушагларә әсл дөвләт мүнәсибәти иди. Гәрар гәбул олунду, иш јеринә јетирилди. Мән онун хатирәси гаршысында баш әјирәм, руһу шад олсун».

НЕСАБАТ ДИНЛЭНИЛДИ

Өтөн чүмө күнү ахшам шөһөр китабханасынын охучулар залында Дербэнд шөһөр Ветеранлар Шурасынын конфрансы кечирилмишдир.

Кириш сөзүндө Шуранын сэдри Султан Һамидович Султанов билдирди ки, Шуранын жерли шөбөлөрүндөн сечилмиш 60 нөфөрдөн бу күн конфрансда 55 нөфөр иштирак едир вэ 5 нөфөр үзүрлү сөбөб үзүндөн келэ билмөйөб.

Һесабат мэрүзэси илэ чышында о, деди:- һөрмөтлү нүмәјәндөлөр вэ дөвөт олунмуш гонаглар! 2020-чи ил дүнја тарихиндә Бөјүк Вөтөн мұһарибәсиндә Совет халгынын гөлөбәсинин 75 иллији бөјүк тәнтәне илэ гејд едилән ил кими галачагдыр. Илләр өтдүкчә бу гөлөбәни газананларын сырлары сөјрөкләшир, онлар хатирәләрә чевриләрләр.

Мәлум олдуғу кими Дербэнд шөһөр һәрби комиссарлығындан чөбһөјә 12 миңдән артыг адам сөфәрбәр олунмуш, онлардан 6 мини Вөтөн угрунда кедән дөјүшләрдә һәлак олмуш, өбөдјјәтә говишмушлар. Бөјүк Гөлөбәмиш 75 иллик јубилеј или Шөһрәт или адландырылмышдыр. Она көрә дө бунунла бағлы тәдбирләр илин ахырынадәк давам етдирилчөкдир. Бунлар бизим тарихимиз, бунлар бизим мүгәддәс борчумуздыр.

Јубилејлә өлагәдар Шуранын кечирилмиш ајрыча пленумунда илин ахырынадәк көрүлән тәдбирләрин планы һазырланмышдыр. Лакин пандемја бүтүн планлары позур. һазырда пенсия фондунун мөлүматына көрә шөһәримиздә 30 минә јахын мүхтәлиф категоријалы ветеранлар, онлардан 4 мини өмөк, 34 - нөфәри реабилитасја олунмуш адамлардыр. Шөһәрдә јарадылмыш 15 илк ветеран тәшкилаты өз өразиләриндә јашајан адамлар күндәлик олараг мүхтәлиф мәсәләрәрин һәлләндә көмәјини өсиркәмирләр. Бу ишдә хүсуси фәаллыг көстөрәнләр дө аз дејилдир.

Фүрсәтдән истифадә едиб Ветеранлар Шурасынын Рәјасәт һејәти адындан Мөһди Рзајевә, Мөммөдәли Вәлијевә, Јусуф Бејкишијевә, Султанбек Хидирова, Вагиф Әскәндәрова, Ејваз Әлиханова, Албина Гөһрәманова кими фәаллар тәшәккүрүмү билдирәрәм. Бу сјаһыны кенишләндирмәк дө олар. Республикамыздан

Федерал Мөчлисдә сенатор олан Сүләјман Кәримова республика ветеранларына о чүмләдән, шөһәримиздә јашајан 3 нөфөр мұһарибә ветеранларынын һәр биринә 1 милјон рубл ајырдығына көрә хүсуси миннәтдарлығымы билдирәрәм. Бу чүр хејрхаһ инсанларымыз чох олсајды, ветеранларымызын проблемләри чох аз оларды. Шуранын күндәлик ишинә кәлдикдә исә дејә биләрәм ки, һесабат дөврүндә кечирилмиш 5 пленум вә рәјасәт һејәтинин 15-дән артыг јығынчағында ветеранлары нараһат едән бир сыра социал мәсәләләр мұзакирә едиләрәк өлагәдар тәшкилатларын нөзәринә чатдырылмышдыр. Бунларын арасында мәнзил темири, су тәһизаты, газлашдырма, пулсуз дәрманларла тәминат, јашајыш мәнзилләринин мониторинги вә дикәр вачиб мәсәләләр вардыр. Көрдүјүмүз бүтүн тәдбирләр ветеранларын гануни социал һүгүгларынын мұдафәсинә јөнәлдилмишдир. Биз бундан сонра да бу истигамәтдә фәалијјәтимизи күчләндирәрәк ветеранларымызын һәјат шөраитләринин даһа да јахшылашдырылмасына чалышачағыг. Сиз буна өмин ола биләрсиниз.

Шөһәр башчысы вә ајры-ајры мүөссисә башчылары бу ишләрдә бизә јахындан көмөк едирләр. Мәлум олдуғу кими сон илләрдә ветеранлар диггәт артырылдығындан кәстәрилән хидмәтләрин сајы да чохалмышдыр. Хүсусилә онларын сағламлығынын горунмасы, республика сөвијјәли тибб мүөссисәләриндә мұаличәси јахшы тәшкил олунмушдыр.

ДР Ветеранлар Шурасынын сэдри, һәрби хидмәт полковники Мөһәррәм Әличановун чыгышында ветеранлары бу күн нараһат едән бир сыра суаллар ачыг вә конкрет чаваб верилди. О, деди:- һазырда республикада 63 Бөјүк Вөтөн мұһарибәси, 2500 Әфғаныстан вә Мачарыстан һадисәләри вә дикәр мұһарибә иштиракчылары, 108 мин өмөк, вә 28 регионал ветеран јашајыр. Бу гәдәр инсанларла иш апарылмасы үчүн республика бүдчәсиндән мүөјјән вәсаитләр ајрылмалыдыр. Мән Үмүмрусја Ветеранлар Шурасынын Москвада кечирилән мүхтәлиф тәдбирләриндә иштирак едирәм. Бәзи ветеран тәшкилатларынын бүдчәсинин 40- 70

милјон рубл тәшкил етдијини ешидәндә чох тәөччүбләнирәм. Русја Федерасјасынын ән бөјүк тәшкилатларындын бири олдуғумуза бахмајараг, нә бизим бүдчәмиз вар, нә дө республика бүдчәсиндән сон бир нечә илдә тәшкилатымыза аз да олса вәсаит ајрылыб. Сиз дө ејни вәзијјәтдәсиниз. Дөфөләрлө бу һагда Республика һөкүмәтинә мұрачәби едилмиш, мөктублар јазылмышдыр. Анчаг нә фајдасы? Бу күн кәчләрин һәрби-вәтәнпәрвәрлик тәрбијәсинин күчләндирилмәси, онлар мүасир сөвијјәдә јанашмалар едилмәси, асудә вахтынын тәшкили вә сөфәрбәрлијә алынмасы тәләб олунур. Чүнки 1500 нөфөр дағыстанлынын Суријада гулдур дәстәләриндә вурушдуғу нөзәрә алынса, бу күн тәрбијә ишләринин нә гәдәр өһәмијјәтли олдуғуну дөрк етмәк чөтин дејилдир. Бу вәзијјәт республика һөкүмәтини, чөмијјәтини чидди нараһат етмәлидир. Тәөссүфләр олсун ки, республикада күнүн вачиб мәсәләләринә биканәлик давам етмәкдәдир.

Конфрансда шөһәр башчысынын мұавини Видади Зејналовун чыгышы тәдбир иштиракчылары тәрәфиндән бирмәнәли гәбул олунмады. Шөһәр башчысы Хизри Абакаровун адындан ветеранлары саламлајараг, гејд етди ки, бу күн бурада сәсләндирилән бир чох суалларын шөһәрә һеч бир аидијјәти јохдур. Дөвләтимиз социал јөнүмлү олдуғундан бүтүн социал мәсәләлери өз үзәринә көтүрмүшдүр. Ветеранлар кәлдикдә исә гејд етмәлијәм ки, дөвләт тәрәфиндән нөзәрдә тутулмуш бир сыра имтијазлардан сизин һәр бириниз истифадә едир. Шөһәр рәһбәрлији сизә пулсуз бина вә пуллу бир штат ајырмышдыр. Дикәр мәсәләләрдә дө сизә јардым едилир. Анчаг һәмишә нә исә тәләб етмәк дө дүзкүн дејилдир.

Чыгышларын һамысында Шуранын ишинә мүсбәт гијмәт верилди, бир сыра тәклифләр ирәли сүрүлдү. Ахырда Шуранын рәјасәт һејәти, тәфтиш комиссјасы, пленумун үзвләри вә республика конфрансына нүмәјәндөлөр сечилди.

Султан Һамидович Султанов нөвбәти мүддәтә јекдилликлө Ветеранлар Шурасынын сэдри сечилди. Бунунла конфранс өз ишини битирди.

Кәрим КӘРИМОВ

Фестивал давам едир

“Дагестанскије фонфары” нәфәсли чалғы аләтләринин VIII фестивалы давам едир! Концертләр тамашачыларын иштиракы олмалан кечирилир вә онлары ЈоуТубе каналындакы чалғы јајымларда вә Дағыстан Дөвләт Филармонијасынын социал шәбәкәләринин сәһифәләриндә изләмәк мүмкүндүр

Фестивал Ф. Мурадов адына Дағыстан Дөвләт Филармонијасы тәрәфиндән, Дағыстан Республикасы Мәдәнијјәт Назирлијинин дәстаји илэ кечирилир. Мусиги форумунун икинчи концерти Филармонијанын јај мејданчасында баш тутду. Русја Гвардијасы Шимали Гафгаз

јени коллективләр јаранмыш, оркестрләримиз бөјүмүшдүр. Бизи мүхтәлиф илләрдә фестивалда иштирак едән республикалардан, Шимали Гафгаз Федерал Даирәсинин шөһәрләриндән вә гоншу өлкәләрдән олан һәмкарларымыз таныјырлар. Вә бу күн гејри-реал олараг чөтин шөртләрә бахмајараг, бу вәзијјәтдә

Даирәсинин 102-чи ајры әмәлијјат бригадасынын һәрби оркестри Илјас Бектемировун рәһбәрлији алтында ачыг сәһнәдә чыгыш етди.

Концерт башламаздан әввәл тамашачылара директорун мұавини, Филармонијанын рәһбәри, Дағыстан Республикасынын әмәкдар инчәсәнәт хадими Ирина Нахтигал мұрачәт етди:

“Бу фестивал филармонијанын директору Абакар Хайруллајевин

мөһкәм дурууг. Бу ил фестивалымызын мигјасыны итирмәмәсини вә һәмкарларымызын бизә дәстәк олмасыны чох истәјирдик. Москва, Тула, Саратов, Краснојарск оркестрләри виртуал сәһнәмиздә чыгыш едчөкләр. Әминик ки, бир заман кәләчөк, залларларымыз јенидән долу олачак вә концертләримиз тамлазымы гәјдада кечирилчөк. “Дағыстан Фанфарлары”нын иш-

тәшәббүсү илэ тәшкил едилди вә өзү дө вахтында. “Дағыстан фанфарлары” гәлбимиздә сәсләнир, бизи даима сүлһә вә јахшылығы сәсләјир. Нәһәнк бир фәалијјәт сәһәсинә сәһибик, чүнки бу илләр әрзиндә

тиракчыларына уғурлар вә виртуал изләјичиләримиз үчүн ән хош тәәсүратлар арзулајырыг! Оркестрин ифасында әсәрләрдән парчалар ифа едилди.

«ДАҒЫСТАН» РИА

Програмчы Күнүнә һәср олунмуш тәдбир кечән һәфтә сону Дағыстан Дөвләт Техники университетиндә кечирилди.

Университетин мэтбуат хидмәтиндә “Дағыстан” РИА-ја верилән мәлүматә көрә, тәдбирдә тәдрис ишләри үзрә проректор Назим Баламирзојев, тәдрис вә социал иш үзрә проректор Тамила Рәһимова, компүтер програм тәминаты вә автоматлашдырылмыш системләр шөбәсинин мүдирин Тимур Ајкумов вә програмчы Заур Агамов иштирак етдиләр.

Компүтер, һесаблама технолокијалары вә енержи мұһәндислији факултәсинин деканы, техника елмләри намизәди, досент Ширәли Јусуфов бурада иштирак едән ушаглары - кәләчөк програмчылары пешә бәјрамы мұнасибәтилә тәбрик едәрәк, Програмчы Күнүнүн өлкә үчүн олдуғу кәч олса да, чох вачиб бир бәјрам олдуғуну гејд етди.

«Кәләчөкдә бу сәһәни инкишаф етдирән сизсиниз вә бу күн сизин күнүндә ән јүксәк сөвијјәдә пешәкар бачарыг газанмағынызы, ишиниздән зөвг алманызы вә марағлы, ән әсасы исә фајдалы програм мәһсулларыны јаратмағынызы диләјирәм», - деди.

Тәһсил вә социал иш үзрә проректор Тамила Рәһимова ушагларла тәһсилин вачиблијиндән данышды: “Програмчы пешәсинин һәјәтымызда әһәмијјәтини чох гијмәтләндирмәк олмур. Бу фәалијјәт нөвү кетдикчә даһа күтләви вә тәләб олунур. Сәнајә, тибб, тәһсил, мәдәнијјәт – бу күн програм мұһәндислији олмадан һәр шеј ағласығмаздыр. һәр күн програмчыларын әмәјинин бәһрәси илэ гаршылашырыг. Ахтарылан мүтәхәссис олмаг үчүн максимум сәј вә әзм көстәрмәлисиниз. Програмлашдырма инкишаф едән бир сәһәдир вә технолокијанын һазыркы вәзијјәтинә

Програмчы күнүнү гејд етдиләр

тез ујғунашмағы вә јениләрини даим өјрәнмәји бачармалысыныз. Әминәм ки, үмидләримизи доғрулдачагыныз вә бир нечә илдән сонра сизә университетин мезун дипломларыны тәгдим етмәк үчүн бурада топланачағыг” деди.

Һәмин күн тәдбирә Volkswagen, Huawei, British Airways кими нәһәнкләрлө әмәкдашлыг едән вә тәтбигетмә һазырлајан апарычы програмчы Заур Агамов да тәләбәләри тәбрик етмәјә тәшриф бујурмушду. О, топланшанлар гаршысында өзүнүн практики тәчрүбәсиндән, “рәгәмсал кикијәна”, “клип дүшүнмә” кими анлајышлардан, һәмчинин өзүнүтәкминләшдирмәни инкишаф етдирмәјин еһтијачындан данышды.

“IT сәһәси чох динамик шәкилдә дөјишир, јени програмлашдырма дилләри

мејдана чыхыр, буна көрә дө өзүнү өјрәнмә бачарығы сәнин әлдә етмәли олдуғун әсас бачарыглардан биридир, әкс тәгдирдә бир нечә илдән сонра бир мүтәхәссис кими дөјәриниз хејли ашағы олачагдыр. Мүхтәлиф платформаларда нә гәдәр чох тәчрүбә газансаныз, ихтисасыныз вә мұвафиг олараг маашыныз да бир гәдәр јүксәк олачагдыр. Хүсуси мөвзуларла вә јениликләрә вә ја кејфијјәтин јахшылашдырылмасына һәср олунмуш кениш бир сечим програмы вар”, - дејә тәдбирин гонагы чыгышыны јекунлашдырмышдыр.

Тәдбир ачыг бејнәлхалг тәләбә интернет олимпиадасынын “Информатика” вә “Ријазиијат” фәһләри үзрә финал мәрһәләсинин галибләринә дипломларын верилмәси илэ баша чатды.

ПЛОВ ФЕСТИВАЛЫ

Сентјабрынын онунда гөдим Дербенддә хөрәкләрин шаһы сајылан, сүфрәләрин, мәчлисләрин бәзәји олан плова һәср олунмуш фестивал кечирилди. Фестивалда пловун бир нечә нөвү Шаһ плов, ләвәнки плов, өзбәк плову, һинд плов вә с. плов нөвләри тәгдим олунду.

Фестивалын ачылышыны Дербенд шәһәр бәләдијә башчысы Хизри Мәһәмәдович Абакаров етди. Фестивал көзәлликләрдә долу иди. Дербенд Азәрбајҗан Дөвләт Драм Театры, милли дәјәрләримизи нүмајиш етдирди. Милли кејим вә атрибутлар, халг чалғы апләтләри вә гәдим гапымызын

макети көзә чарпыр, фестивала гејри-ади көзәллик верирди.

Ләзки Дөвләт Драм Театры да өз милли атрибутлары вә кејимләри илә фестивала рәнк гатмыш, Табасаран Дөвләт Драм Театры гәдим халчалары илә фестивалы бәзәмишдир.

Һәмин күн фестивалын мусиги һиссәсиндә мүғәнниләр - Әләкбәр Шаһмурадов, Хуршида Исмајилова, Фәризат Зейналова вә Абдулла Мирзәкәримов өз маһылары, «Каспи» вә «Дербенд» ансамбллари өз рәгсләрдә чыхыш едәрәк, топлашанлары севиндирмишләр.

А.МӘММӘДОВА

39 кәнч иштирак едир

ДР кәнчләр назирлијинин мәтбуат хидмәтиндән информәсија агентлијинә верилмиш мәлумата кәрә 39 кәнч дағыстанлы «Машук-2020» Шимали Гафгаз кәнчләр форумунун сентјабрынын 15-дә башланмыш 4-чү оффлајн-нөвбәсиндә иштирак едир.

Беш күн әрзиндә Шимали Гафгаз федерал даирәсинин (ШГФД) мүхтәлиф рекионларыны тәмсил едән 300-дән артыг кәнч беш рәгәмсал: «Идарәетмә», «Бизнес», «Университет», «Инсан» вә «Мүһит» истигамәт програмлары үзрә тәһсил алачлар. Еләчә дә онлар үчүн марагларына кәрә мүхтәлиф мејданчалар тәшкил едиләчәкдир. Мәтбуат хидмәтиндә гејд етмишләр ки, ШГФД-дә

сәләһијәтли нүмајәндә апаратында, ХДФА-ин вә Ставропол дијары һөкүмәтиндә КОВИД-19 үзрә вәзијәттин гејри-мүнасиб олдуғуну нәзәрә алараг Роспотребнадзорун тәвсијәләри нәзәрә алынмагла форум тәшкил олунмушдур.

Форум Русија Кәнчләринин тәшәббүсү илә кечирилир. Тәһсил курсуну битирдикдән сонра нөвбә иштиракчылары рәгәмсал портфолио алачлар.

Милли чемпионатын мұкафатчысы олду

WorldSkills Русија «Кәнч пешәкарлар» сәккизинчи милли чемпионатынын финалында дағыстанлы коллеч тәләбәләри нөвбәти мүвәффәғијәти газанмышлар.

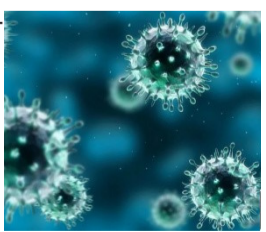

«Мүвәффәғијәт» РМТСЗ нүмајәндәсинин информәсија агентлијинин мүхбиринә вердији мәлумата кәрә «Сәнајә дизајны» компетенсијасында «Квонториум» республика сәнајә паркынын мезуну Ајшә Султанова икинчи јери тутмушдур.

Коронавирус: оператив вәзијәт

Дағыстан Республикасы үзрә Роспотребнадзорун сентјабрынын 15-нә олан оператив мәлуматына кәрә Дағыстанда коронавирус инфексијасынын јайылмасы илә әлагәдар вәзијәт беләдир:

- 12175 коронавирус хәстәлијинә тутулмуш мүсбәт нәтичә (күн әрзиндә 83 нәфәр) тәсдиг олунмушдур
- 10468 нәфәр сағалмышдыр
- Коронавирус хәстәлијинин мүсбәт нәтичәси тәсдиг олунмуш 528 нәфәр өлмүшдур
- Республикада 470189 мүајинә (тест) кечирилмишдир
- һазырда 2952 нәфәр тәчрид олунмушдур.

«Гәјнар хәтт»ин телефону +7 800-350-00-63 «ДАҒЫСТАН» РИА

Утерянный аттестат № Б – 1459382 о среднем образовании, выданный Мамедкалинской СОШ №2 в 2004 году на имя Гусейнова Гаджи Абакаровича, считать недействительным.

ТӘДБИР КЕЧИРИЛМИШДИР

Дағлар јурдумуз Дағыстанымызын јүксәклијиндә јерләшән Хив районунун Мүчкүл кәнд орта мәктәбиндә, «Ана дилим» адлы мәһтәм бир тәдбир кечирилди.

Тәдбири мәктәбин директору Әнвәр Чаводович, ана дили вә әдәбијат мүәллими Мејлан Разинович тәшкил етмишдиләр. Мәктәб коллективи тәдбирә шакирдләрдә бәрабәр чох јахшы һазырлашмышдылар. һәмин күн бура Дербенддән, Табасарандан шаир вә јазычылар дөвәт олунмушду.

Кәлән гонағлары мәктәбин гаршысында күл дөстәләри

ыбова, Дилфуруз Ханалијева вә Тамила Шамсутдинова тәшриф бујурмушдулар.

Мәктәбин шакирдләри, дөвәт олунмуш шаирләрин шеирләрини өзбәрдән сөйләмиш, онларын сөзләринә бәстәләмиш маһнылар сәсләндирилмишдир.

Нәғмәкар шаирә-мүғәнни Зейнәб Дербендли һәм өзүнүн, һәм дә Табасаран шаири Елмира Ашурбәјованын сөзлә-

илә шакирдләр гаршыладылар. Мәктәбин директору вә ана дили мүәллими Мејлан Разинович гонағлары ана дили кабинетилә таныш етди, бурада шакирдләр үчүн чох көзәл шәраит јарадылмыш, синифин диварларында классикләрин шәкилләри асылмышды.

Сонра исә гонағлары мәктәбин акт залына дөвәт етдиләр. Мәктәбә нәғмәкәр-шаирә Зейнәб Дербендли, 21-чи әср «Вәрба» әдәби клубунун рәһбәри Сафијат Джалганскаја, Русија Јазычылар бирлијинин үзвү, филолокија елмләри намизәди, шаир-драматург Елмира Ашурбәјова, Русија Јазычылар Бирлијинин үзвү Шүшәханым Кәримова, Минара Начыјева, Рәһимат Тај-

ринә азәрбајҗанлы бәстәкар Елмир Мәдәтоғлунун бәстәләдији маһныларла чыхыш етмишдир. Зейнәб ханымын чыхышы, Мүчкүл кәндиндә јени сәс кими алгышларла гаршыланмышдыр.

Шаирләрин шеирләри илә бәрабәр, онларын һәјат вә јарадычылығлары һагғында мәлумат шакирдләрә тәгдим олунмушдур.

Тәдбирин рәсми сонлуғунда шаирләрә, ана дилини горуулары вә бу јолда әмәк сәрф етдикләринә кәрә Мүчкүл орта мәктәби адындан Фәхри фәрманлар вә чичәк дөстәләри тәгдим олунмушдур.

Сонда гонағларла зијәфәт верилмишдир.

А.МӘММӘДОВА

Гыша һазырлыға милјард рубл хәрчләнәчәкдир

Сентјабрынын 15-дә «Россети Северный Кавказ» ачыг сәһмдар чәмијәтинин мәтбуат хидмәтиндән информәсија агентлијинә верилмиш мәлумата кәрә, Русијанын енержи шәбәкәләри 2020-чи илин 8 ајы үчүн електрик аваданлығынның тәмири вә техники тәһһизаты үзрә нәзәрдә тутулмуш ишләри там һәчмдә јеринә јетирмишдир.

Бүтүн бу ишләрә 1,5 милјард рублдан артыг вәсаит хәрчләнмишдир. Ајры-ајры кәтүрдүкдә 743 км. јүксәк чәрәанлы һава хәттләри, 2300 км. електрик өтүрмә хәтти тәмир олунмуш, електрик өтүрмә хәттләринин талтындакы 328 һектар сәһә коллуглардан вә отлардан тәмизләнмиш, 2235 комутасион апаратлар вә 31 күч трансформатору тәмир олунмушдур.

Үмумиликдә чари илдә «Россети Северный Кавказ» компанијасы електрик аваданлығларынын тәмири вә техники хидмәт кәстәрилмәсинә 3,3 милјард рубл сәрф едәчәкдир.

Баш редактор әвәзи
Т.Г. ӘЛӘКПӘРОВ

Мәсул катиб
А.А.АФАКИШИЈЕВА

Шәбә редактору:
Т.Т.ҺАЧӘЛИЈЕВ

Мүхбирләр:
Һ.Һ. КӘРИМОВ
С.П.КҮЛМӘҺӘММӘДОВА
А.Г.МӘММӘДОВА

Еһм оператору
А.А.АФАКИШИЈЕВА

Баш мүһасиб
М. И.РӘҺИМОВА

РЕДАКСИЈАНЫН
ВӘ НӘШРИЈАТЫН
ҮНВАНЫ:

368600, Дағыстан
Республикасы,
Дербенд шәһәри,
Ленин күчәси, 37
тел.-факс (240) 4-73-59,
факс (240) 4-74-33
www.derbend.ru
(E-mail: gazetaderbend@mail.ru)
Телефонлар: баш
редактор 89894856030,
үмуми шәбә 89280562728

«Типография-М» ММЧ-дә
чап едилиб.
Индекс 368600
Мәтбәнин үнваны
Дербенд шәһәри,
С.Гурбанов күчәси, 25
Телефон: 4-50-76

Гәзетин чапынын
кејфијәти барәдә
мәтбәәјә мүрачиәт едә
биләрсиниз.

Рабитә, информәсија
технолокијалары вә күтләви
коммуникасијалар саһәсиндә
нәзарәт үзрә Федерал
хидмәт (Роскомнадзор).
Күтләви информәсија
васитәләринин гејдијаты
һагғында
Шәһадәтнамә
ДР үзрә рабитә, информәсија
технолокијалары вә
Күтләви коммуникасијалар
саһәсиндә нәзарәт үзрә
Федерал хидмәт идарәси.
П/И № ТУ05-00349 01
декабр 2016.

Материалларда кәдән
фактлар үчүн мүәллифләр
мәсулијәт дашыјырлар.
Мүәллифләрин мөвгеји илә
редаксијанын мөвгеји ујғун
кәлмәјә биләр.

Индекс: 1 иллији 63242
6 ајлығы 51341

Чапа имзаланды:
Чәдвәлә кәрә
17. 09. 2020.
Фактики олараг 9.30
Саат 10.00
Тираж 2000
Сиф. №